

ZAJĘCIA EDUKACYJNE: Historia i społeczeństwo
NAUCZYCIEL PROWADZĄCY: Katarzyna Wojtyła

I. Informacje ogólne

1. Ocenianiu podlegają osiągnięcia edukacyjne ucznia, tj. poziom i postępy w opanowaniu przez ucznia wiadomości i umiejętności w stosunku do wymagań określonych w podstawie programowej oraz wymagań edukacyjnych wynikających z realizowanych w szkole programów nauczania.
2. Wymagania edukacyjne dostosowuje się do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych ucznia. Dostosowanie wymagań określone jest w Indywidualnych Programach Edukacyjno-Terapeutycznych lub w arkuszach dostosowania wymagań edukacyjnych przygotowanych na podstawie opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej.
3. Ocenianie bieżące z zajęć edukacyjnych ma na celu monitorowanie pracy ucznia oraz przekazywanie mu informacji o jego osiągnięciach edukacyjnych pomagających w uczeniu się, poprzez wskazanie co uczeń robi dobrze, co i jak wymaga poprawy oraz jak powinien dalej się uczyć.
4. Oceny bieżące ustala się w stopniach według następującej skali:
 - 1) stopień celujący (cel) – 6 – uczeń posiadał wiedzę i umiejętności wykraczające poza program, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami,
 - 2) stopień bardzo dobry (bdb) – 5 – uczeń opanował pełny zakres wiedzy i umiejętności określony programem,
 - 3) stopień dobry (db) – 4 – uczeń stosuje poprawnie wiadomości, rozwiązuje samodzielnie typowe zadania,
 - 4) stopień dostateczny (dst) – 3 – uczeń opanował minimum programowe,
 - 5) stopień dopuszczający (dop) – 2 – uczeń ma braki w opanowaniu minimum, ale braki te nie przekreślają możliwości uzyskania przez ucznia podstawowej wiedzy w czasie dalszej nauki,
 - 6) stopień niedostateczny (ndst) – 1 – uczeń nie opanował minimum wiadomości i umiejętności i braki uniemożliwiają dalsze zdobywanie wiedzy, uczeń nie jest w stanie rozwiązać zadań o niewielkim stopniu trudności.
5. W trakcie oceniania bieżącego przy stopniach dopuszcza się dopisywanie znaków: „+”, „-”, „=”.
6. W ocenianiu bieżącym dopuszcza się stosowanie znaków i skrótów:
 - 1) „zw” – zwolniony z danej aktywności,
 - 2) „us” – usprawiedliwiony,
 - 3) „np” – nieprzygotowany,
 - 4) „nb” – nieobecny,
 - 5) „+” – dodatkowa aktywność,
 - 6) „-” – brak (np. zeszytu, podręcznika, zadania, stroju gimnastycznego itp.).
7. Dopuszczane formy oceniania wiedzy i umiejętności uczniów to:
 - 1) sprawdziany,
 - 2) kartkówki, obejmują trzy ostatnie lekcje lub krótki dział i nie muszą być zapowiadane. Czas trwania kartkówki wynosi do 20 minut.
 - 3) testy,

- 4) zadania domowe,
 - 5) odpowiedzi ustne,
 - 6) aktywność na lekcji,
 - 7) ćwiczenia realizowane podczas lekcji,
 - 8) wykonywanie dodatkowych zadań,
 - 9) udział w konkursach przedmiotowych.
8. Uczeń ma prawo poprawić ocenę niedostateczną z prac pisemnych, o których mowa w ust. 7 pkt 1 i 3; w pozostałych sytuacjach decyzję o możliwości poprawy oceny podejmuje nauczyciel. Oceny niedostateczne z prac pisemnych należy poprawić pisemnie w terminie 14 dni od dnia wpisania oceny do dziennika. Uczeń, który z różnych przyczyn nie napisał sprawdzianu, testu, powinien przystąpić do napisania go w wyznaczonym przez nauczyciela terminie. Jeśli uczeń nie przystąpi do napisania testu zostanie mu wpisana ocena niedostateczna.
9. Uczeń dwa razy w półroczu może zgłosić nieprzygotowanie, brak zeszytu ćwiczeń – powinien zgłosić to na początku lekcji.
10. Miesiąc przed klasyfikacją semestralną/ roczną uczeń i rodzice są informowani o przewidywanej ocenie niedostatecznej na koniec roku szkolnego.
11. Tydzień przed klasyfikacją semestralną/ roczną nauczyciel informuje ucznia o przewidywanej ocenie wpisując ją do dziennika.

II. Warunki i tryb otrzymania wyższej niż przewidywana rocznej oceny klasyfikacyjnej z zajęć edukacyjnych

Uczeń może otrzymać ocenę wyższą (na koniec roku) od proponowanej, jeżeli na wniosek ucznia lub jego opiekunów prawnych, przed konferencją klasyfikacyjną, przystąpi do napisania testu, uczeń może poprawić proponowaną przez nauczyciela ocenę klasyfikacyjną. Termin sprawdzianu i jego zakres ustala nauczyciel w porozumieniu z zainteresowanym uczniem (i w razie potrzeby z jego opiekunami prawnymi). Uczeń zobowiązany jest poprawić te pisemne prace klasowe, z których otrzymał ocenę niższą niż oczekiwana przez niego ocena klasyfikacyjna. Stopień trudności sprawdzianu winien odpowiadać wymaganiom edukacyjnym na tę ocenę klasyfikacyjną, którą uczeń chciałby uzyskać

Sposób oceniania prac pisemnych

Prace pisemne (sprawdziany, testy, kartkówki) oceniane są według skali procentowej:

OCENA	PROGI PROCENTOWE
celujący	99 - 100
celujący -	98
bardzo dobry +	97
bardzo dobry	86 - 96
bardzo dobry -	85

dobry +	84
dobry	71 - 83
dobry -	70
dostateczny +	69
dostateczny	56 - 68
dostateczny -	55
dopuszczający +	54
dopuszczający	41 - 53
dopuszczający -	40
niedostateczny +	36 - 39
niedostateczny	0 - 35

III. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen z zajęć edukacyjnych

KLASA 6

NIEDOSTATECZNY	DOPUSZCZAJĄCY	DOSTATECZNY	DOBRY	BARDZO DOBRY	CELUJĄCY
I. Walka o odzyskanie niepodległości					
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie wyjaśnia pojęć Legiony Polskie we Włoszech nie wskazuje twórców legionów H. Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego; nie potrafi podać daty utworzenia Legionów Polskich we Włoszech i nie zapisuje daty na taśmie chronologicznej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie Legiony Polskie we Włoszech; wskazuje twórców legionów Jana Henryka Dąbrowskiego i Józefa Wybickiego; podaje datę utworzenia Legionów Polskich we Włoszech i zapisuje ją na taśmie chronologicznej; deklamuje z pamięci trzy pierwsze zwrotki Mazurka Dąbrowskiego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie emigracja; wyjaśnia cel utworzenia Legionów Polskich we Włoszech; opowiada o atmosferze i zasadach panujących wśród legionistów; wskazuje na mapie Reggio 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności utworzenia Legionów Polskich; wyjaśnia przyczyny tworzenia polskich oddziałów zbrojnych u boku Napoleona Bonaparte; opowiada o okolicznościach powstania Pieśni Legionów Polskich we Włoszech. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> charakteryzuje położenie Polaków po III rozbiórce państwa; przedstawia przyczyny emigracji Polaków po III rozbiórce; wskazuje źródło rekrutacji żołnierzy do polskich oddziałów wojskowych; wyjaśnia dlaczego Legiony Polskie zostały wysłane na wyspę San Domingo. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia dzieje narodu polskiego zapisane w hymnie i łączy je z ich bohaterami

II .W listopadową noc 1830 roku

<p>Uczeń nie potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnić pojęcia represje • wskazać na mapie Królestwo Polskie • wskazać daty wybuchu powstania listopadowego i zapisać jej na taśmie chronologicznej; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie represje; • wskazuje na mapie Królestwo Polskie; • wskazuje datę wybuchu powstania listopadowego i zapisuje ją na taśmie chronologicznej; • wymienia cele walki powstańców listopadowych. 	<p>Uczeń: • wyjaśnia pojęcie Królestwo Polskie; • omawia charakter walk powstania listopadowego; • wymienia przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranym powstaniu listopadowym.</p>	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia zakres autonomii Królestwa Polskiego; • wskazuje postać Piotra Wysockiego jako inicjatora spisku powstańczego; • ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec konieczności prowadzenia wojny z Rosją. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie autonomia; • wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania listopadowego; • wyjaśnia, dlaczego powstanie w Warszawie przerodziło się w wojnę polsko-rosyjską; • przedstawia przyczyny upadku powstania listopadowego; • wskazuje skutki powstania listopadowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę społeczeństwa polskiego wobec konieczności prowadzenia wojny z Rosją; • wykonuje zadanie domowe „Dzieje Piotra Wysockiego”, zbierając dodatkowe informacje o tej postaci.
--	---	--	---	--	---

III,„Tułacza dola”, czyli o Wielkiej Emigracji

<p>Uczeń nie potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienić krajów , do których udawali się emigranci z Polski • wymienić wybitnych przedstawicieli kultury polskiej, którzy tworzyli na emigracji – Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wymienia kraje, do których udawali się emigranci z Polski i wskazuje je na mapie; • wymienia wybitnych przedstawicieli kultury polskiej, którzy tworzyli na emigracji – Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny emigracji po powstaniu listopadowym; • wskazuje zasługi wybitnych przedstawicieli kultury polskiej, którzy tworzyli na emigracji – Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia, dlaczego emigracja po powstaniu listopadowym została nazwana „wielką”; • charakteryzuje twórczość Adama Mickiewicza i Fryderyka Chopina. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada o życiu codziennym na emigracji; • wskazuje problemy polskich emigrantów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiera informacje na temat twórczości Fryderyka Chopina i Adama Mickiewicza i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio.
--	--	---	---	--	---

IV Powstanie styczniowe

<p>Uczeń nie potrafi:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazać daty wybuchu powstania styczniowego i zaznaczyć jej na taśmie chronologicznej; • wyjaśnić celu oganizowania przez Polaków powstań. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje datę wybuchu powstania styczniowego i zaznacza ją na taśmie chronologicznej; • wyjaśnia cel oganizowania przez Polaków powstań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • przedstawia charakter walk w powstaniu styczniowym; • wyjaśnia przyczyny i cel działalności spiskowej Polaków po upadku powstania listopadowego; • wymienia przykłady represji zastosowanych wobec społeczeństwa po przegranych powstaniach. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcia: emisariusz, branka; • wyjaśnia zadania emisariuszy; • wyjaśnia przyczyny upadku powstania styczniowego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia przyczyny wybuchu powstania styczniowego; • powiada o sytuacji w Królestwie Polskim przed wybuchem powstania styczniowego; • przedstawia okoliczności wybuchu powstania styczniowego; • omawia skutki i znaczenie powstania styczniowego. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • porównuje powstanie listopadowe z powstaniem styczniowym (cel walki, charakter walk); • ocenia szanse Polaków na zwycięstwo w organizowanych przez nich powstaniach.
---	--	---	--	---	---

V Pod zaborami

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie wskazuje na mapie zaboru rosyjskiego nie wskazuje tajnego nauczania jako przykładu walki o język polski w nauczaniu; nie wymienia artystów zasłużonych dla rozwoju kultury polskiej tworzących w zaborze rosyjskim – Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszkę. nie wskazuje na mapie zabór pruski; nie wskazuje strajku we Wrześni jako przykład walki o język polski w nauczaniu. nie wskazuje na mapie zabór austriacki; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje na mapie zabór rosyjski; wskazuje tajne nauczanie jako przykład walki o język polski w nauczaniu; wymienia artystów zasłużonych dla rozwoju kultury polskiej tworzących w zaborze rosyjskim – Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszkę. wskazuje na mapie zabór pruski; wskazuje strajk we Wrześni jako przykład walki o język polski w nauczaniu; wskazuje datę strajku we Wrześni i zapisuje ją na taśmie chronologicznej wskazuje na mapie zabór austriacki; wymienia artystów tworzących w Galicji – Jana Matejkę, Stanisława Wyspiańskiego, Helenę Modrzejewską. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia cele polityki władz carskich wobec ludności polskiej po upadku powstania styczniowego; wyjaśnia pojęcie tajne nauczanie; opowiada, w jaki sposób Polacy walczyli z rusyfikacją; wskazuje zasługi artystów tworzących w zaborze rosyjskim – Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszki dla rozwoju kultury polskiej. opowiada krótko o polityce władz niemieckich wobec ludności polskiej; opowiada o przyczynach strajku we Wrześni; ocenia postawę dzieci wrześnińskich i ich rodziców. wyjaśnia pojęcia: Galicja, autonomia; wyjaśnia, dlaczego w zaborze austriackim swobodnie rozwijała się kultura polska; wskazuje zasługi Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i Heleny Modrzejewskiej dla rozwoju kultury polskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie rusyfikacja; przedstawia cel polityki rusyfikacyjnej; wyjaśnia cele tajnego nauczania wyjaśnia pojęcie germanizacja; opowiada, w jaki sposób Polacy walczyli z germanizacją. Podaje dwa przykłady; opowiada o proteście Michała Drzymały; wskazuje gospodarność i rzetelność jako sposób przeciwstawiania się działaniom germanizacyjnym. wyjaśnia wpływ autonomii na swobodny rozwój kultury i oświaty polskiej w zaborze austriackim. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia działania władz carskich zmierzające do zrusyfikowania Polaków. przedstawia działania władz niemieckich zmierzające do wynarodowienia Polaków; przedstawia wyczerpująco sposoby walki Polaków z germanizacją wyjaśnia, w czym przejawiała się autonomia Galicji; opowiada o rozwoju kultury polskiej w Galicji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zbiera informacje na temat twórczości Henryka Sienkiewicza i Stanisława Moniuszki i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio . porównuje sytuację Polaków w zaborze pruskim z położeniem Polaków w zaborze rosyjskim, wskazując podobieństwa i różnic zbiera informacje na temat twórczości Jana Matejki, Stanisława Wyspiańskiego i Heleny Modrzejewskiej i ich zasługach dla kultury polskiej. Tworzy portfolio.
--	--	---	---	---	--

VI Emigracja zarobkowa Polaków w XIX w

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie zaznacza na taśmie chronologicznej 2. poł. XIX wieku; nie nazywa i nie potrafi wazać na mapie kraje, które w 2. poł. XIX wieku przyjmowały emigrantów z ziem polskich 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> zaznacza na taśmie chronologicznej 2. poł. XIX wieku; nazywa i wskazuje na mapie kraje, które w 2. poł. XIX wieku przyjmowały emigrantów z ziem polskich. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcia: emigracja polityczna i emigracja zarobkowa; rozdziela emigrację polityczną i zarobkową 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o życiu Polaków na emigracji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje przyczyny emigracji Polaków w 1. i 2. poł. XIX wieku; wskazuje przyczyny trudnego położenia polskich emigrantów. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia zasługi polskich emigrantów – Ernesta Malinowskiego i Rudolfa Modrzejewskiego dla rozwoju postępu technicznego.
--	--	---	--	---	---

VII Czasy wynalazców

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie wyjaśnia i nie posługuje się pojęciami: kolej żelazna, parowóz, statek parowy; nie wyjaśnia, na czym polega produkcja fabryczna; nie rozróżnia rzemieślniczego i fabrycznego sposobu produkcji; nie wyjaśnia, dlaczego XIX wiek został nazwany wiekiem pary i elektryczności. wskazuje Marię Skłodowskiej-Curie jako przykład wybitnego naukowca XIX/XX wieku. nie zaznacza na taśmie chronologicznej roku 1903 i 1911 – daty otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską-Curie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i posługuje się pojęciami: kolej żelazna, parowóz, statek parowy; wyjaśnia, na czym polega produkcja fabryczna; rozróżnia rzemieślniczy i fabryczny sposób produkcji; zaznacza na taśmie chronologicznej 2. poł. XIX wieku. wyjaśnia, dlaczego XIX wiek został nazwany wiekiem pary i elektryczności. wskazuje Marię Skłodowską-Curie jako przykład wybitnego naukowca XIX/XX wieku. zaznacza na taśmie chronologicznej rok 1903 i 1911 – daty otrzymania Nagrody Nobla przez Marię Skłodowską-Curie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i posługuje się pojęciami: maszyna parowa, silnik elektryczny, telegraf, fabryka; wskazuje różnice między rzemieślniczym a fabrycznym sposobem produkcji; wskazuje korzyści płynące z wynalezienia elektryczności. wskazuje korzyści płynące dla człowieka, wynikające z osiągnięć medycznych; przedstawia w krótkiej wypowiedzi dokonania naukowe Marii Skłodowskiej-Curie; wymienia wynalazki, których dokonano na przełomie XIX i XX wieku: telefon, oświetlenie elektryczne, tramwaj, samochód, samolot, radio, film. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje zastosowanie maszyny parowej; opowiada o nowych sposobach komunikowania się (np. podaje telegraf). na przykładach przedstawia wpływ rozwoju cywilizacyjnego na poszczególne dziedziny życia (np. rozwój techniki a komunikacja i przemieszczanie się ludzi). wskazuje wynalazki, które przyczyniły się do: a. usprawnienia komunikacji b. szybkiego przekazu informacji, postępu w medycynie. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na przykładach przedstawia wpływ rozwoju cywilizacyjnego na poszczególne dziedziny życia (np. rozwój techniki a komunikacja i przemieszczanie się ludzi). wskazuje zmiany, które zaszły w życiu ludzi dzięki wynalazkom dokonany na przełomie XIX i XX wieku. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego XIX wiek został nazwany wiekiem pary i elektryczności. zbiera informacje na temat życia i dokonań Marii Skłodowskiej- -Curie. Tworzy portfolio.
---	--	---	---	--	---

VIII Życie w XIX w mieście

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kapitalistów i robotników jako nowych grup społecznych, które powstały w 2. poł. XIX wieku. wskazuje dwóch udogodnień w życiu mieszkańców miast wprowadzonych w XIX wieku (np. wodociągi, tramwaje, oświetlenie ulic). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia kapitalistów i robotników jako nowe grupy społeczne, które powstały w 2. poł. XIX wieku. wskazuje dwa udogodnienia w życiu mieszkańców miast wprowadzone w XIX wieku (np. wodociągi, tramwaje, oświetlenie ulic). 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje warunki pracy w XIX-wiecznej fabryce; wskazuje na mapie najbardziej uprzemysłowione miasta na ziemiach polskich. opowiada o wyglądzie miasta XIX-wiecznego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia i posługuje się pojęciami: robotnicy, kapitaliści, miasto przemysłowe. opowiada o sposobach spędzania czasu wolnego przez mieszkańców XIX-wiecznego miasta 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opowiada o warunkach życia robotników w XIX wieku. porównuje życie ludzi w XIX-wiecznych miastach z życiem współczesnych mieszkańców miast. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wykonuje zadanie domowe. Napisz krótkie opowiadanie pt: „Jeden dzień w XIX wiecznej fabryce”, w którym przedstawisz warunki pracy robotników w tym czasie. porównuje zajęcia i wygląd, wskazując podobieństwa i różnice między miastami średniowiecznymi a miastami XIX- wiecznymi.
--	---	---	--	--	--

IX I wojna światowa

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie potrafi wskazać czasu trwania wojny 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje czas trwania wojny światowej i 11 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny konfliktu między państwami 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia określenie Wielka Wojna dla działań 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> uzasadnia określenie Wielka Wojna dla działań wojennych w latach 1914– 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> na wybranych przykładach przedstawia skutki
---	--	---	---	--	---

<p>światowej i 11 listopada 1918 r. jako datę zakończenia I wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> •nie zaznacza w/w daty na taśmie chronologicznej; •nie wskazuje na mapie państw należących do dwóch wrogich bloków politycznych; • nie podaje przykładów nowego rodzaju broni zastosowanej w I wojnie światowej. 	<p>listopada 1918 r. jako datę zakończenia I wojny światowej,</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaznacza w/w daty na taśmie chronologicznej; • wskazuje na mapie państwa należące do dwóch wrogich bloków politycznych; • podaje przykład nowego rodzaju broni zastosowanej w I wojnie 	<p> europejskim;</p> <ul style="list-style-type: none"> • uzasadnia, dlaczego konflikt zbrojny w latach 1914–1918 nazwany został I wojną światową; • wymienia nowe rodzaje broni zastosowane w I wojnie światowej. 	<p>wojennych w latach 1914–1918;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie Ententa i państwa centralne oraz wymienia państwa należące do każdego z tych bloków. 	<p>1918;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyjaśnia pojęcie Ententa i państwa centralne oraz wymienia państwa należące do każdego z tych bloków. 	<p>wykorzystania nowoczesnej techniki wojennej i samodzielnie przygotowuje prezentację multimedialną na ten temat.</p>
---	--	--	--	--	--

X Sprawa polska w czasie I wojny światowej

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •nie wskazuje dnia 11 listopada 1918 r. jako dnia odzyskania przez Polskę niepodległości i nie umieszcza daty na taśmie chronologicznej; •w oparciu o zgromadzony materiał ilustracyjny nie potrafi opowiedzieć o sytuacji na ziemiach polskich w listopadzie 1918 r.; • nie wymienia Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego jako postaci związane z walką o niepodległość Polski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje dzień 11 listopada 1918 r. jako dzień odzyskania przez Polskę niepodległości i umieszcza datę na taśmie chronologicznej; •w oparciu o zgromadzony materiał ilustracyjny opowiada o sytuacji na ziemiach polskich w listopadzie 1918 r.; •wymienia Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego jako postaci związane z walką o niepodległość Polski. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • zbiera informacje o zasługach dla państwa polskiego Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego; •wymienia czynniki decydujące o odzyskaniu niepodległości przez Polskę; •wymienia polskie jednostki wojskowe działające podczas I wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wskazuje, że konflikt między zaborcami Polski był dla Polaków szansą na niepodległość; • porównuje działania na rzecz odzyskania niepodległości przez Polskę podejmowane przez Józefa Piłsudskiego i Romana Dmowskiego 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie tekstów źródłowych przedstawia sytuację ziem polskich w pierwszych dniach niepodległości; •wyjaśnia, dlaczego wybuch I wojny światowej obudził w Polakach nadzieje na odzyskanie niepodległości; • uzasadnia, dlaczego Józef Piłsudski stworzył Legiony u boku armii austriackiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •w oparciu o informacje z różnych źródeł wyjaśnia, na czym polegały zabiegi dyplomatyczne Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego, podejmowane dla sprawy niepodległości Polski; •wymienia dowódców i twórców polskich jednostek wojskowych, działających podczas I wojny światowej.
---	---	---	--	---	---

XI Odzyskanie niepodległości , walka o granice

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •nie wyjaśnia pojęcia: konferencja pokojowa; • nie wskazuje Paryża, jako miejsca obrad konferencji pokojowej; • nie podaje przykładów postanowień traktatu wersalskiego w sprawie Polski i Niemiec. • nie wskazuje dnia 27 grudnia 1918 r. jako dnia wybuchu powstania 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia pojęcie konferencja pokojowa; •wskazuje Paryż, jako miejsce obrad konferencji pokojowej; • podaje przykłady postanowień traktatu wersalskiego w sprawie Polski i Niemiec. •wskazuje dzień 27 grudnia 1918 r. jako dzień wybuchu powstania wielkopolskiego i dzień 15 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • omawia zmiany terytorialne w Europie po I wojnie światowej; •wyjaśnia pojęcie traktat wersalski; •wymienia najważniejsze postanowienia traktatu wersalskiego w sprawie Polski i Niemiec; •wymienia Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego jako przedstawicieli Polski podczas obrad konferencji 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nazywa i uzasadnia cel zwołania konferencji pokojowej; •wyjaśnia, dlaczego traktat pokojowy jest nazywany traktatem wersalskim. •wyjaśnia, dlaczego rocznica bitwy warszawskiej obchodzona jest jako Święto Wojska Polskiego; •wskazuje na mapie tereny ziem polskich, o które 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyjaśnia, dlaczego konferencja pokojowa nie zajmowała się wyznaczeniem wschodniej granicy Polski; •wymienia i wskazuje na mapie państwa, które powstały w Europie po I wojnie światowej. •wskazuje związek przyczynowo- - skutkowy między zwycięstwem powstania wielkopolskiego, a 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> •wyszukuje informacje z różnych źródeł o zasługach Ignacego Jana Paderewskiego i Romana Dmowskiego dla sprawy niepodległości Polski. • przygotowuje prezentację na temat kształtowania się granic II RP.
---	--	---	---	--	---

wielkopolskiego i dnia 15 sierpnia 1920 r. jako dnia bitwy warszawskiej, nie umieszcza tych dat na taśmie chronologicznej.	sierpnia 1920 r. jako dzień bitwy warszawskiej, umieszcza te daty na taśmie chronologicznej.	pokojowej w Paryżu. •wymienia powstania w Wielkopolsce i na Śląsku oraz wojnę polsko-bolszewicką jako wydarzenia, które przyczyniły się do ukształtowania granic niepodległego państwa polskiego; • opowiada o okolicznościach wybuchu powstania wielkopolskiego i roli, jaką odegrał w nim Ignacy Jan Paderewski.	toczyły się walki zbrojne i plebiscytowe; •wyjaśnia pojęcie „orłęta lwowskie”.	włączeniem Wielkopolski do odrodzonej II RP.	
XII II Rzeczpospolita					
Uczeń: •nie wskazuje na mapie granic II Rzeczypospolitej oraz nie wymienia jej sąsiadów; • nie wymienia mniejszości narodowych zamieszkujących terytorium II RP.	Uczeń: •wskazuje na mapie granice II Rzeczypospolitej oraz wymienia jej sąsiadów; •wymienia mniejszości narodowe zamieszkujące terytorium II RP.	Uczeń: • podaje przykłady trudności w scalaniu państwa polskiego; •wymienia przykłady sukcesów w odbudowie państwa; •w oparciu o tekst podręcznika sporządza kalendarium wydarzeń	Uczeń: • uzasadnia, przytaczając dane, że II RP była państwem wielonarodowościowym; •wyjaśnia, na czym polegały trudności w scalaniu państwa polskiego.	Uczeń: • przedstawia funkcjonowanie władzy w odrodzonym państwie polskim – (zasada trójpodziału); • ocenia na wybranych przykładach sukcesy młodego państwa.	Uczeń: • porównuje pod względem wielkości terytorium II RP z terytorium Rzeczypospolitej Obojga Narodów i formułuje wnioski.
XIII Osiągnięcia II Rzeczypospolitej					
				Uczeń przedstawia • sukcesy II Rzeczypospolitej: złoty polski, Gdynia, Centralny Okręg Przemysłowy • problemy gospodarcze Polski w dwudziestoleciu międzywojennym • osiągnięcia kulturalne (Władysław Reymont) i sportowe (Janusz Kusociński) • rozwój kina	
XIV Świat między wojnami					
1.Narodziny faszystwu.					
Uczeń: – nie wyjaśnia znaczenia terminów: faszystwo, marsz na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: faszystwo, marsz na	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: autorytaryzm,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: noc długich noży,	Uczeń: – wyjaśnia znaczenie terminów: pucz,	Uczeń: – wyjaśnia, dlaczego w Europie zyskały popularność

<p>Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer</p> <p>– nie zna dat: marszu na Rzym (1922), przejścia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p>	<p>Rzym, narodowy socjalizm (nazizm), antysemityzm, obóz koncentracyjny, führer</p> <p>– zna daty: marszu na Rzym (1922), przejścia przez Adolfa Hitlera funkcji kanclerza (I 1933)</p> <p>– identyfikuje postacie: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje ideologię faszystowską</p> <p>– charakteryzuje ideologię nazistowską</p>	<p>totalitaryzm</p> <p>– wskazuje na mapie Europy państwa demokratyczne, totalitarne i autorytarne</p> <p>– opisuje okoliczności przejścia władzy przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera</p> <p>– charakteryzuje politykę nazistów wobec Żydów</p>	<p>noc kryształowa</p> <p>– zna daty: przejścia przez Benita Mussoliniego funkcji premiera (1922), przejścia pełnej władzy w Niemczech przez Adolfa Hitlera (VIII 1934),</p> <p>– przedstawia sytuację Niemiec po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób naziści kontrolowali życie obywateli</p>	<p>indoktrynacja</p> <p>– zna daty puczu monachijskiego (1923), powstania Narodowej Partii Faszystowskiej (1921), podpalenia Reichstagu (II 1933)</p> <p>– przedstawia sytuację Włoch po zakończeniu I wojny światowej</p> <p>– omawia przyczyny popularności faszystów we Włoszech i nazistów w Niemczech</p>	<p>rządy autorytarne</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę nazistów do 1939 r.</p> <p>– ocenia wpływ polityki prowadzonej przez Benita Mussoliniego i Adolfa Hitlera na życie obywateli</p>
--	--	--	---	--	---

2.ZSRS – imperium komunistyczne

<p>Uczeń:</p> <p>– nie wyjaśnia znaczenia terminów: stalinizm, kult jednostki</p> <p>– nie zna dat: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939)</p> <p>– nie identyfikuje postaci Józefa Stalina</p> <p>– nie wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki</p> <p>– nie wymienia cech charakterystyczne państwa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: stalinizm, kult jednostki</p> <p>– zna daty: utworzenia ZSRS (30 XII 1922), paktu Ribbentrop–Mołotow (23 VIII 1939)</p> <p>– identyfikuje postać Józefa Stalina</p> <p>– wyjaśnia, w jaki sposób w ZSRS realizowano kult jednostki</p> <p>– wymienia cechy charakterystyczne państwa</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: wielka czystka, NKWD, łagier</p> <p>– identyfikuje postacie: Władysława Mołotowa, Joachima Ribbentropa</p> <p>– opisuje metody stosowane przez Józefa Stalina w celu umocnienia swoich wpływów</p> <p>– wymienia zbrodnie komunistyczne do 1939 r.</p> <p>– omawia relacje między ZSRS a Niemcami do 1939 r.</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: kolchoz, Gułag, kolektywizacja rolnictwa, gospodarka planowa</p> <p>– zna daty: kolektywizacji rolnictwa (1928), głodu na Ukrainie (1932–1933), wielkiej czystki (1936–1938), represji wobec Polaków w ZSRS (1937–1938)</p> <p>– wskazuje na mapie obszar głodu w latach 1932–1933</p> <p>– omawia reformy gospodarcze Józefa Stalina</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– wyjaśnia znaczenie terminów: komunizm wojenny, sowchoz</p> <p>– wskazuje na mapie największe skupiska łagrów</p> <p>– przedstawia rozwój terytorialny Rosji Sowieckiej i ZSRS w okresie międzywojennym</p> <p>– wyjaśnia, dlaczego system komunistyczny w ZSRS jest oceniany jako zbrodniczy</p> <p>– charakteryzuje politykę gospodarczą w Rosji</p>	<p>Uczeń:</p> <p>– ocenia politykę Stalina wobec przeciwników</p> <p>– ocenia skutki reform gospodarczych wprowadzonych w ZSRS przez Stalina</p> <p>– ocenia zbrodniczą politykę komunistów do 1939 r.</p>
---	--	--	---	--	--

stalinowskiego	stalinowskiego		– omawia okoliczności przejścia władzy przez Józefa Stalina	Sowieckiej po zakończeniu I wojny światowej	
----------------	----------------	--	---	---	--

3. Świat na drodze ku II wojnie światowej

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – nie wyjaśnia znaczenia terminu: aneksja, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi) – nie zna dat: przyłączenia Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) – nie identyfikuje postaci: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – nie wskazuje na mapie państwa europejskich, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – nie wymienia celów, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminu: aneksja, oś Berlin–Rzym–Tokio (państwa osi) – zna daty: przyłączenia Austrii (III 1938), aneksji Czech i Moraw przez III Rzeszę (III 1939) – identyfikuje postaci: Benita Mussoliniego, Adolfa Hitlera – wskazuje na mapie państwa europejskie, które padły ofiarą agresji Niemiec i Włoch – wymienia cele, jakie przyświecały państwom totalitarnym w polityce zagranicznej 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia znaczenie terminów: remilitaryzacja – zna daty: remilitaryzacji Nadrenii (1936), wojny domowej w Hiszpanii (1936–1939), ataku Japonii na Chiny (1937 zajęcia Zaolzia przez Polskę (X 1938), – przedstawia przyczyny <i>Anschlussu</i> Austrii – charakteryzuje kolejne etapy podboju Europy przez Adolfa Hitlera do sierpnia 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – zna daty: przywrócenia powszechnej służby wojskowej w Niemczech (1935), zajęcia przez Niemcy Okręgu Kłajpedy (III 1939) – przedstawia proces militaryzacji Niemiec – charakteryzuje sytuację w Europie pod koniec lat 30. XX w. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – wyjaśnia wpływ polityki <i>appeasementu</i> na politykę zagraniczną Niemiec – charakteryzuje włoską ekspansję terytorialną do 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ocenia postawę polityków państw zachodnich na konferencji w Monachium – ocenia skutki polityki <i>appeasementu</i> dla Europy
---	--	--	---	--	--

XVII II Wojna światowa

1. Kampania wrześniowa

<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • nie wskazuje na mapie państw, które dokonały agresji na Polskę; • nie wymienia i nie umieszcza na taśmie chronologicznej daty agresji Niemiec i ZSRR na Polskę; • nie wymienia przykładów bitew września 1939 r. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie państwa, które dokonały agresji na Polskę; • wymienia i umieszcza na taśmie chronologicznej daty agresji Niemiec i ZSRR na Polskę; • wymienia przykłady bitew września 1939 r. Uczeń: • 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • opowiada, podając przykłady, o postawie Polaków podczas walk września 1939 r.; • wyjaśnia znaczenie pojęcia wojna na dwa fronty; • wskazuje na mapie kierunki niemieckich i radzieckich uderzeń na 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wskazuje na mapie miejsca bitew wrześniowych; • przedstawia sytuację Polski we wrześniu 1939 r., uwzględniając osamotnienie w walce z najeźdźcą; • podaje przykłady bohaterstwa ludności cywilnej i żołnierzy we 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ocenia postawę społeczeństwa polskiego podczas walk wrześniowych. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacje na temat sytuacji swojego regionu we wrześniu 1939 r. i/lub sytuacji ludności cywilnej we wrześniu 1939 r.
--	---	--	--	---	---

	wyszukuje informacje na temat sytuacji swojego regionu we wrześniu 1939 r. i/lub sytuacji ludności cywilnej we wrześniu 1939 r.	Polskę we wrześniu 1939 r.	wrześniu 1939 r.		
2. Wojna ogarnia świat.					
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie wskazuje daty trwania II wojny światowej i daty jej zakończenia oraz nie zapisuje ich na taśmie chronologicznej; nie przedstawia stron konfliktu; nie wymienia nowych rodzajów broni wykorzystanych w II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje daty trwania II wojny światowej i datę jej zakończenia oraz zapisuje je na taśmie chronologicznej; przedstawia strony konfliktu; wymienia nowe rodzaje broni wykorzystane w II wojnie światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia pojęcie koalicja antyhitlerowska i przedstawia cel, jaki sobie stawiała. opowiada o okrucieństwach II wojny światowej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia, dlaczego konflikt zbrojny w latach 1939–1945 nazywamy II wojna; światową wymienia państwa koalicji antyhitlerowskiej. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje przykłady okrucieństw okupantów podczas III wojny światowej; wyjaśnia skrót ONZ i przedstawia cel działania tej organizacji. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje broń wykorzystaną podczas działań II wojny światowej z bronią wykorzystaną podczas I wojny; przedstawia udział Polaków w walkach II wojny światowej, wyszukując informacji z różnych źródeł.
3. W okupowanej Polsce .					
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie przedstawia, wskazując na mapie, podziału ziem polskich dokonany przez okupantów; nie wymienia form terroru stosowanego przez okupantów wobec ludności polskiej; nie wyjaśnia pojęcia getto; nie podaje daty powstania w getcie warszawskim i nie umieszcza jej na taśmie chronologicznej. nie podaje przykładów walki zbrojnej i walki cywilnej z okupantem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia, wskazując na mapie, podział ziem polskich dokonany przez okupantów; wymienia formy terroru stosowane przez okupantów wobec ludności polskiej; wyjaśnia pojęcie getto; podaje datę powstania w getcie warszawskim i umieszcza ją na taśmie chronologicznej. podaje przykłady walki zbrojnej i walki cywilnej z okupantem 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> omawia na przykładach politykę Stalina i Hitlera wobec ludności polskiej na okupowanych terenach; omawia na przykładach politykę niemiecką wobec ludności żydowskiej; wyjaśnia pojęcie obóz zagłady wyjaśnia pojęcia: walka zbrojna i walka cywilna, Armia Krajowa; wyjaśnia pojęcie Szare Szeregi i podaje przykłady walki harcerzy z okupantem. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> podaje charakterystyczne cechy polityki Stalina i Hitlera wobec społeczeństw i państw podbitych; wyjaśnia, dlaczego pomoc ludności żydowskiej była dla Polaków wielkim wyzwaniem. wyjaśnia pojęcie „Polskie Państwo Podziemne”. 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> porównuje politykę okupantów wobec ludności podbitych terenów; uzasadnia na wybranych przykładach, że okupanci za pomocą różnych metod prowadzili planową politykę wyniszczenia narodu polskiego. omawia na przykładach funkcjonowanie „Polskiego Państwa Podziemnego”; podaje przykłady walki Polaków z okupantem poza granicami kraju, wykorzystując informacje z różnych źródeł 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyjaśnia ideę przyznawania medalu Sprawiedliwy wśród narodów świata i wyszukuje nazwiska osób, które otrzymały taki medal. uzasadnia na wybranych przykładach, że Polacy, ryzykując własnym życiem, pomagali ludności żydowskiej. uzasadnia, przytaczając argumenty, że żart i piosenka były ważnym orężem w walce z okupantem; wyszukuje informacje z różnych źródeł o formach walki z okupantem w swoim regionie.
4. Powstanie warszawskie					
<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> nie wskazuje daty wybuchu powstania warszawskiego i nie zapisuje jej na taśmie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wskazuje datę wybuchu powstania warszawskiego i zapisuje ją na taśmie 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> przedstawia okoliczności wybuchu powstania warszawskiego; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> opisuje postawę ludności cywilnej i żołnierzy powstańczej Warszawy; 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wymienia przyczyny wybuchu powstania warszawskiego i wyjaśnia, 	<p>Uczeń:</p> <ul style="list-style-type: none"> wyszukuje z różnych źródeł informacje, w jaki sposób utrwalona została pamięć o

chronologicznej; • na podstawie ilustracji nie opowiada o przebiegu powstania i życiu codziennym powstańczej stolicy .	chronologicznej; • na podstawie ilustracji opowiada o przebiegu powstania i życiu codziennym powstańczej stolicy . Uczeń: • wyszukuje z różnych źródeł informacje, w jaki sposób utrwalona została pamięć o młodych warszawskich powstańcach.	• opisuje postawę ludności cywilnej, żołnierzy i harcerzy Szarych Szeregów.	• wymienia zadania, które w czasie powstania wykonywali harcerze z Szarych Szeregów.	dłaczego powstanie zakończyło się klęską; • opisuje postawy Niemców wobec ludności powstańczej Warszawy.	młodych warszawskich powstańcach.
---	---	---	--	---	-----------------------------------

XVIII Polska Rzeczpospolita Ludowa

1. Powstanie PRL-u

Uczeń: • nie wskazuje na mapie granic powojennej Polski i nie wymienia jej sąsiadów; • nie opowiada o sprawowaniu władzy w powojennej Polsce.	Uczeń: • wskazuje na mapie granice powojennej Polski i wymienia jej sąsiadów; • opowiada o sprawowaniu władzy w powojennej Polsce.	Uczeń: • opowiada na przykładach o odbudowie Polski ze zniszczeń wojennych; • wyjaśnia pojęcia cenzura i dyktatura.	Uczeń: • wskazuje na mapie granice powojennej Polski i porównuje je z granicami II Rzeczypospolitej; • opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęć dyktatura partii komunistycznej	Uczeń: • wskazuje na przykładach przejawy zależności od ZSRR; • omawia zmiany granic i składu narodowościowego PRL-u z II RP	Uczeń: • podaje, wyszukując informacje z różnych źródeł, przykłady stosowania cenzury w II RP.
---	--	---	--	--	---

2. Życie w PRL-u

Uczeń: • nie wymienia problemy dnia codziennego w PRL-u; • nie opisuje zmian, jakie dokonały się na wsi w PRL-u	Uczeń: • wymienia problemy dnia codziennego w PRL-u; • opisuje zmiany, jakie dokonały się na wsi w PRL-u.	Uczeń: • opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęcia planowanie centralne; • wyjaśnia pojęcie awans społeczny.	Uczeń: • wyjaśnia na przykładach, czym polegał awans społeczny w PRL-u. • wymienia sukcesy PRL-u, zaliczając do nich m.in. likwidację analfabetyzmu i rozwój szkolnictwa; • wyjaśnia, co to były PGR – y.	Uczeń: • wymienia grupy społeczne, które przestały istnieć w Polsce powojennej i wskazuje tego przyczyny.	Uczeń: • porównuje problemy życia w PRL-u do problemów dnia codziennego występujących współcześnie.
---	---	--	---	--	--

3. Walka o demokrację

Uczeń: • nie wymienia przyczyn niezadowolenia społeczeństwa; • nie wskazuje daty wprowadzenia stanu wojennego i nie umieszcza jej na taśmie chronologicznej.	Uczeń: • wymienia przyczyny niezadowolenia społeczeństwa; • wskazuje datę wprowadzenia stanu wojennego i umieszcza ją na taśmie chronologicznej.	Uczeń: • wyjaśnia znaczenie skrótu NSZZ „Solidarność”; • wskazuje strajk jako formę protestu robotników w PRL-u; • identyfikuje Lecha Wałęsę jako przywódcę NSZZ „Solidarność”.	Uczeń: • opisuje okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”; • opowiada o sposobie sprawowania władzy w Polsce, używając pojęcia opozycja demokratyczna; • przedstawia przykłady świadczące o braku swobód	Uczeń: • przedstawia samodzielnie różne postawy Polaków w czasach walki o demokrację; • wyjaśnia pojęcie „walka bez przemocy”; • na podstawie ilustracji i tekstów źródłowych opowiada o czasach „Solidarności”.	Uczeń: • ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec trudnej sytuacji kraju; • wyjaśnia, czym charakteryzował się stan wojenny w Polsce; • wyszukuje informacji z różnych źródeł na temat okoliczności powstania
--	--	---	---	---	--

			demokratycznych w PRL-u; • na podstawie informacji z różnych źródeł przedstawia postać Lecha Wałęsy jako przywódcy NSZZ „Solidarność”.		NSZZ „Solidarność” i wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.
4. Narodziny III Rzeczypospolitej					
Uczeń: • nie wskazuje daty 4 czerwca 1989 r. jako daty powstania III Rzeczypospolitej i nie umieszcza jej na taśmie chronologicznej; • nie wymienia przykładów zmian, jakie zaszły w Polsce w 1989 r.	Uczeń: • wskazuje datę 4 czerwca 1989 r. jako datę powstania III Rzeczypospolitej i umieszcza ją na taśmie chronologicznej; • wymienia przykłady zmian, jakie zaszły w Polsce w 1989 r.	Uczeń: • przedstawia sytuację polityczną u schyłku PRL-u; • przedstawia okoliczności narodzin III Rzeczypospolitej; • wymienia postanowienia „Okrągłego Stołu”.	Uczeń: *wyszukuje w różnych źródłach informacje o postaciach, które odegrały decydującą rolę w wydarzeniach 1989 r.; • wyjaśnia na przykładach pojęcie kompromisu.	Uczeń: • uzasadnia, przytaczając argumenty, dlaczego rok 1989 był ważny dla Polski i Polaków; • omawia na przykładach przemiany, jakie nastąpiły w Europie w 1989 r.	Uczeń: • wyjaśnia, wykorzystując informacje z różnych źródeł, dlaczego w 1989 r. komuniści w Polsce zdecydowali się na ustępstwa wobec opozycji; • ocenia zmiany, które nastąpiły w gospodarce i życiu politycznym kraju w 1989 r.
5. Świat na początku XXI wieku					
Uczeń: • nie podaje przykładów problemów współczesnego świata; • nie wymienia nazw organizacji międzynarodowych, które zajmują się niesieniem pomocy potrzebującym.	Uczeń: • podaje przykłady problemów współczesnego świata; • wymienia nazwy organizacji międzynarodowych, które zajmują się niesieniem pomocy potrzebującym.	Uczeń: • wymienia prawa człowieka; • podaje przykłady nierespektowania praw człowieka we współczesnym świecie.	Uczeń: • omawia problemy współczesnego świata i wskazuje te, które są wynikiem działalności człowieka i te, które są od niego niezależne.	Uczeń: • w oparciu o różne źródła i na wybranych przykładach przedstawia pomoc państw i organizacji pozarządowych dla krajów biednych lub dotkniętych wojną lub klęskami żywiołowymi.	Uczeń: • w oparciu o informacje z różnych źródeł przedstawia działania pomocowe podejmowane przez społeczność lokalną.
6. Konflikty zbrojne we współczesnym świecie					
Uczeń: • nie podaje przykładów występowania konfliktów we współczesnym świecie.	Uczeń: • podaje przykłady występowania konfliktów we współczesnym świecie.	Uczeń: • określa cel powstania ONZ i wymienia jej zadania; • wskazuje na mapie miejsca światowych konfliktów.	Uczeń: • przedstawia i wyjaśnia przyczyny konfliktów we współczesnym świecie i wskazuje skutki tych konfliktów.	Uczeń: • w oparciu o wybrany konflikt przedstawia jego przyczyny, zasięg i skutki.	Uczeń: • przedstawia na wybranym przykładzie, korzystając z informacji z różnych źródeł, działania ONZ, mające na celu łagodzenie lub rozwiązanie konfliktu.
7. Polska krajem demokratycznym					
Uczeń: • nie wymienia przyczyn niezadowolenia społeczeństwa; • nie wskazuje daty wprowadzenia stanu	Uczeń: • wymienia przyczyny niezadowolenia społeczeństwa; • wskazuje datę wprowadzenia stanu	Uczeń: • wyjaśnia znaczenie skrótu NSZZ „Solidarność”; • wskazuje strajk jako formę protestu robotników w PRL-u;	Uczeń: • opisuje okoliczności powstania NSZZ „Solidarność”; • opowiada o sposobie sprawowania władzy w	Uczeń: • przedstawia samodzielnie różne postawy Polaków w czasach walki o demokrację; • wyjaśnia pojęcie „walka bez przemocy”;	Uczeń: • ocenia postawy społeczeństwa polskiego wobec trudnej sytuacji kraju; • wyjaśnia, czym charakteryzował się stan

wojennego i nie umieszcza jej na taśmie chronologicznej.	wojennego i umieszcza ją na taśmie chronologicznej.	<ul style="list-style-type: none"> • identyfikuje Lecha Wałęsę jako przywódcę NSZZ „Solidarność”. 	<p>Polsce, używając pojęcia opozycja demokratyczna; • przedstawia przykłady świadczące o braku swobód demokratycznych w PRL-u;</p> <ul style="list-style-type: none"> • na podstawie informacji z różnych źródeł przedstawia postać Lecha Wałęsy jako przywódcy NSZZ „Solidarność”. 	<ul style="list-style-type: none"> • na podstawie ilustracji i tekstów źródłowych opowiada o czasach „Solidarności”. 	<p>wojenny w Polsce;</p> <ul style="list-style-type: none"> • wyszukuje informacji z różnych źródeł na temat okoliczności powstania NSZZ „Solidarność” i wprowadzenia stanu wojennego w Polsce.
--	---	--	--	---	--

IV. Wymagania edukacyjne niezbędne do otrzymania przez ucznia poszczególnych ocen śródrocznych i rocznych z zajęć edukacyjnych

1. **Ocena celująca:** uczeń posiada wiadomości i umiejętności wykraczające poza materiał przewidziany programem. Indywidualnie rozwija swoje zainteresowania przedmiotem. Wyszukuje i przygotowuje dodatkowe materiały na lekcje. Osiąga sukcesy w konkursach szkolnych i pozaszkolnych o tematyce objętej zakresem zajęć edukacyjnych z historii
2. **Ocena bardzo dobra:** uczeń opanował materiał w sposób bardzo dobry. Samodzielnie potrafi interpretować problemy i procesy. Wykorzystuje różne źródła informacji oraz wiedzę z różnych dziedzin nauki. Chętnie podejmuje prace dodatkowe z historii.
3. **Ocena dobra:** uczeń ma niewielkie braki w wiedzy. Potrafi samodzielnie rozwiązywać zadania o pewnym stopniu trudności. Potrafi dostrzec zależności przyczynowo-skutkowe. Wykazuje aktywność na lekcjach historii.
4. **Ocena dostateczna:** wiedza ucznia obejmuje podstawowe wiadomości i umiejętności. Przy pomocy nauczyciela jest w stanie zrozumieć najważniejsze zagadnienia. Podejmuje próby wykonywania zadań. Rzadko przejawia aktywność na lekcjach.
5. **Ocena dopuszczająca:** uczeń ma duże braki w wiedzy. Przy biernej postawie na lekcjach, wykazuje chęci do współpracy i potrafi z pomocą nauczyciela wykonywać proste polecenia. Uczeń systematycznie odrabia zadania domowe.
6. **Ocena niedostateczna:** otrzymuje ją uczeń, który ma bardzo duże braki w zakresie podstawowej wiedzy. Nie rozumie prostych poleceń. Nawet przy pomocy nauczyciela nie potrafi odtworzyć fragmentarycznej wiedzy. Brak systematyczności i chęci do nauki.